

Izveštaj

sa Druge sjednice Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske

Ankara, 20. decembar 2017. godine

Druga sjednica Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske (u daljem tekstu: Sporazum) održana je 20. decembra 2017. godine u Ankari na inicijativu turske strane u skladu sa članom 28 Sporazuma potpisanim 28. novembra 2008. godine.

Delegaciju Vlade Crne Gore predvodio je g. Goran Šćepanović, generalni direktor Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije, dok je delegaciju Vlade Republike Turske predvodio g. Murat Yapici, generalni direktor za EU poslove u Ministarstvu ekonomije.

Jedan od zaključaka Četvrte sjednice Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske, održane 16. i 17. novembra 2017 u Ankari, odnosi se na značaj razvoja saradnje u oblasti trgovine u cilju daljeg produbljivanja bilateralnih ekonomskih odnosa između dvije zemlje imajući u vidu saglasnost u ocijeni da postoji potencijal za dalje povećanje obima robne razmjene. U tom smislu akcenat je stavljen na ulaganje dodatnih napora kako bi se u narednih pet godina nivo robne razmjene između naših zemalja povećao do obima od 250 miliona US dolara.

U cilju realizacije navedenog, dogovoreno je da se u što kraćem roku započnu pregovori o izmjeni i proširenju obima postojećeg Sporazuma. U tom smislu definisana je agenda za Drugu sjednicu Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma, pa je predmet sastanka bila liberalizacija trgovine poljoprivrednim proizvodima, trgovina uslugama, tržišta javnih nabavki, kao i izmjena Protokola II Sporazuma koji se odnosi na definiciju pojma „proizvodi sa porijeklom“ i metode administrativne saradnje.

Na sastanku su crnogorska i turska strana razmijenile informacije o implementaciji Sporazuma od njegovog stupanja na snagu, marta 2010. godine, i tom prilikom izrazile zadovoljstvo zbog očiglednog doprinosa bilateralnoj trgovini. Ipak, udio u robnoj razmjeni najvećim dijelom čine industrijski proizvodi čemu i doprinosi prilično limitirana lista koncesija poljoprivrednih proizvoda. Shodno tome, predstavljeni su kapaciteti i potencijali obje strane kako bi se djelovalo u pravcu daljeg unapređenja saradnje. Crnogorska strana je tražila veći stepen liberalizacije za određene proizvode, sa akcentom na tri najvažnija proizvoda: meso i prerađevine od mesa, vino i brašno. Dogovoreno je da obje strane do 10. januara 2018. godine razmijene listu poljoprivrednih proizvoda koji će biti predmet dalje liberalizacije i da za iste predlože preferencijalnu kvotu i carisku stopu unutar kvote.

Turska strana je zatražila od crnogorske strane da, prije sljedeće runde pregovora, dostavi detalje u vezi praćenja i kontrole BSE (“bolest ludih krava”) u Crnoj Gori, kao i o ostalim pitanjima vezanim za sanitarne i fitosanitarne mjere.

Kada je u pitanju trgovina uslugama, razmijenjene su informacije i iskustva u dosadašnjim pregovorima u kontekstu sporazuma o slobodnoj trgovini. Kao preferencija je navedena pozitivna lista u okviru Liste specifičnih obaveza u uslugama. Ostavljena je mogućnost da se u ovom dijelu razgovara i o elektronskoj trgovini koja bi obuhvatala i robe i usluge, imajući u vidu trend njenog rasta u svijetu. Turska strana će dostaviti predlog teksta, koji će biti predmet sljedeće runde pregovora, do kraja januara 2018. godine, dok bi se nakon usaglašavanja istog nastavilo u pravcu dalje liberalizacije konkretnih sektora od posebnog interesa.

U dijelu javnih nabavki, dogovoreno je da se održe interne konsultacije o tome da li i kako uključiti ovo poglavlje u okviru pregovora o čemu će se finalno odlučiti na sljedećem sastanku. Crnogorska strana je informisala tursku stranu da je postala punopravna članica Sporazuma o vladinim nabavkama (GPA) pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (STO) u julu 2015. godine, što implicira preuzimanje određenih međunarodnih obaveza i standarda, a to podrazumijeva unapređenje međunarodne trgovine robama i uslugama između zemalja članica STO.

Dvije strane su, tokom sjednice, potpisale Odluku br. 1/2017 Mješovite komisije o izmjeni Protokola II Sporazuma koji se odnosi na definiciju pojma „proizvodi sa porijeklom“ i metode administrativne saradnje. Istom su se obavezale na primjenu Priloga I, i gdje je to adekvatno, relevantnih odredbi Priloga II Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe. Odluka br. 1/2017 se daje u prilogu ovog izvještaja i čini njegov sastavni dio.

Dogovoreno je da sljedeća runda pregovora bude održana u Podgorici, u periodu od 12. do 14. februara 2018. godine.

Ocjena sjednice:

Druga sjednica Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske održana je u skladu sa planiranom agendom i uz prisustvo svih relevantnih predstavnika obje zemlje. Diskusija je protekla u atmosferi obostranog razumijevanja i uvažavanja. Iskazana je otvorenost i spremnost da se u daljoj neposrednoj komunikaciji radi na približavanju stavova i pozicija i iznalaženju obostrano prihvatljivih rješenja koja će biti na liniji odgovarajućih izmjena i dopuna Sporazuma.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2018. godine usvojila Izvještaj sa Druge sjednice Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske održane 20. decembra 2017. godine u Ankari.

ODLUKA br. 1/2017 MJEŠOVITE KOMISIJE

**uspostavljenog Sporazumom o slobodnoj trgovini između Republike Turske i Crne Gore
kojom se zamjenjuje Protokol II uz Sporazum o slobodnoj trgovini koji se odnosi definiciju
pojma „proizvodi sa porijeklom“ i metode administrativne saradnje**

Mješovita komisija,

Uzevši u obzir Sporazum o slobodnoj trgovini između Republike Turske i Crne Gore, potpisan u Istanbulu, 26. novembra 2008, u daljem tekstu „Sporazum“, a posebno član 22 istog,

Uzevši u obzir Protokol II Sporazuma koji se odnosi na definiciju pojma „proizvodi sa porijeklom“ i metode administrativne saradnje, u daljem tekstu „Protokol“,

S obzirom da:

- (1) se član 22 Sporazuma odnosi na Protokol, koji propisuje pravila o porijeklu i omogućava kumulaciju porijekla između Crne Gore, Republike Turske, Evropske unije i bilo koje države ili teritorije koja je uključena u proces stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji;
- (2) je članom 39 Protokola predviđeno da Mješovita komisija koja je uspostavljena članom 28 Sporazuma može odlučiti da izmijeni odredbe Protokola;
- (3) Regionalna Konvencija o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima porijekla¹, u daljem tekstu „Konvencija“, ima za cilj da zamijeni protokole o pravilima o porijeklu koji su trenutno na snazi među zemljama Pan-Euro-Mediteranske oblasti jednim pravnim aktom;
- (4) su Crna Gora i Republika Turska potpisale Konvenciju 15. juna 2011, odnosno 4. novembra 2011;
- (5) Crna Gora i Republika Turska su dostavile svoje instrumente pristupanja depozitaru Konvencije 2. jula 2012, odnosno 4. decembra 2013. godine;
- (6) shodno tome primjenom člana 10(3) Konvencije, ista je stupila na snagu u odnosu na Crnu Goru 1. septembra 2012 i u odnosu na Republiku Tursku 1. februara 2014;
- (7) su učesnici u procesu stabilizacije i pridruživanja uključeni u Pan-Euro-mediteransku zonu kumulacije porijekla kroz primjenu Konvencije;
- (8) iako tranzicija ka Konvenciji nije istovremena za sve ugovorne strane u oblasti kumulacije, to ne bi trebalo da dovede do nepovoljnijeg položaja u odnosu na onu predviđenu Protokolom;
- (9) Protokol II uz Sporazum stoga treba izmijeniti da bi se uključilo upućivanje na Konvenciju;

¹ Službeni list Evropske unije L54, 26.2.2013, str.4

ODLUČILA JE SLJEDEĆE:

Član 1
Pravila o porijeklu

Protokol će biti zamijenjen tekstom navedenim u Aneksu ove odluke.

Član 2
Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon prijema diplomatske note koja potvrđuje da su unutrašnji pravni uslovi za stupanje na snagu Odluke ispunjeni.

OVIM SE POTVRĐUJE da su doljepotpisani ovlašćeni predstavnici, u skladu sa svojim ovlašćenjem, potpisali ovu Odluku.

Sačinjeno u Ankari, 20. decembra 2017.

**ZA VLADU
CRNE GORE**

**ZA VLADU
REPUBLIKE TURSKJE**

g. Goran Šćepanović
Generalni direktor
Direktorat za multilateralnu i regionalnu
trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa
inostranstvom
Ministarstvo ekonomije

g. Murat Yapici
Generalni direktor
Generalni direktorat za EU poslove
Ministarstvo ekonomije

ANEKS

Protokol II

o definiciji pojma "proizvodi s porijeklom" i metodama administrativne saradnje

Član 1
Primjenjiva pravila o porijeklu

1. Za potrebe sprovođenja ovog Sporazuma, primjenjuju se Prilog I i odgovarajuće odredbe Priloga II Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim pravilima o porijeklu robe² (u daljem tekstu: „Konvencija“).
2. Sva upućivanja na „odgovarajući sporazum“ u Prilogu I i u odgovarajućim odredbama Priloga II Konvencije smatraju se upućivanjima na ovaj Sporazum.

² Službeni list Evropske unije L54, 26.2.2013, str.4

Član 2 *Rješavanje sporova*

1. Sporovi koji nastanu u odnosu na postupak provjere iz člana 32 Priloga I Konvencije koji se ne mogu riješiti između carinskih organa koji traže provjeru i carinskih organa nadležnih za obavljanje provjere podnose se Mješovitoj komisiji, kao što je predviđeno članom 28 Sporazuma.
2. U svim slučajevima rješavanje sporova između uvoznika i carinskih organa zemlje uvoznice sprovodiće se na osnovu zakonodavstva te zemlje.

Član 3 *Izmjene i dopune Protokola*

Mješovita komisija iz člana 28 Sporazuma može donijeti odluku o izmjenama i dopunama ovog Protokola.

Član 4 *Povlačenje iz Konvencije*

1. Ukoliko Crna Gora ili Republika Turska dostave obavještenje, u pisanoj formi depozitaru Konvencije, o svojoj namjeri da se povuku iz Konvencije u skladu sa članom 9 Konvencije, Crna Gora i Republika Turska će odmah započeti pregovore o pravilima o porijeklu robe u cilju sprovođenja Sporazuma.
2. Do stupanja na snagu novoutvrđenih pravila o porijeklu, pravila o porijeklu sadržana u Prilogu I i, po potrebi, odgovarajuće odredbe Priloga II Konvencije, će nastaviti da se primjenjuju na Sporazum. Međutim, od trenutka povlačenja, pravila o porijeklu sadržana u Prilogu I i, po potrebi, relevantne odredbe Priloga II Konvencije, tumačiće se na način da omogućavaju bilateralnu kumulaciju između Crne Gore i Republike Turske.

Član 5 *Prelazne odredbe - kumulacija*

1. Bez obzira na član 3 Priloga I Konvencije, pravila o kumulaciji utvrđena članovima 3 i 4 Protokola, usvojena od strane Crne Gore i Republike Turske prilikom zaključivanja Sporazuma, nastaviće da se primjenjuju između strana Sporazuma sve dok Konvencija ne postane primjenjiva za sve ugovorne strane Konvencije navedene u članovima 3 i 4 Protokola.
2. Bez obzira na član 16 stav 5 i član 21 stav 3 Priloga I Konvencije, u slučajevima kada kumulacija uključuje samo EFTA države, EU, republiku Tursku i učesnike u procesu stabilizacije i pridruživanja, dokaz o porijeklu može biti uvjerenje o prometu robe EUR.1 ili izjava o porijeklu.